

מכבד את האחר שאינו אביו, וכתוב כבד את אביו וגו', לא תחמד בית רעך שדהו. וכתוב כאן, על האדמה אשר ה' אלהיך נתן לך. אותו שנתן לך יהיה שלך, ולא תחמד אחר. ודאי שזה תלוי בנה.

ואלו חמש הראשונות כוללות חמש אחרונות, ומשום כך, (דברים 5) מימינו אש דת למו. שהכל נעשה ימין. ועל זה בחמשה קולות נתנה התורה. אמר רבי יהודה, כלם היו חמש בתוך חמש, כנגדם חמשה חמשי תורה.

שנה רבי אלעזר, בעשר האמירות הללו נחקקו כל מצוות התורה, גזרות וענשים, טהור וטמא, ענפים ושרשים, אילנות ונטעים, שמים וארץ, ים ובהמות, שהרי התורה היא שמו של הקדוש ברוך הוא. מה שמו של הקדוש ברוך הוא נחקק בעשר אמירות - אף התורה נחקקה בעשר אמירות. עשר האמירות הללו הם שמו של הקדוש ברוך הוא, וכל התורה היא שם אחד, שמו של הקדוש ברוך הוא ממש.

אשרי חלקו של מי שזוכה בה. מי שזוכה בתורה זוכה בשם הקדוש (של הקדוש ברוך הוא). רבי יוסי אומר, זוכה בקדוש ברוך הוא ממש (ובנסת ישראל), שהרי הוא ושמו אחד. ברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים אמן.

לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב. אמר רבי יוסי, מה הטעם? משום שכתוב (חגי ב) לי הפסך ולי הזהב. אף על גב דלי הפסך ולי הזהב, לא תעשון אתי, אתי, אתי, כלומר אותי.

אמר רבי יצחק, כתוב (ירמיה י) מאין פמוך ה' גדול אתה וגדול שמך בגבורה וגו', (גדול אתה וגדול שמך בגבורה וגו'). (גדול אתה וגדול

ההוא בר אוקיר לאחרא, דלא (דף צ' ע"ב) אבוי. וכתוב כבד את אביו וגו', לא תחמד בית רעך, שדהו. וכתוב הכא, על האדמה אשר יי' אלהיך נתן לך. ההוא דיהב לך, יהא דילך, ולא תחמד אחרא. ודאי הא בהא תליא.

ואלו חמש קדמאי, כלילין חמש אחרנין. ובגיני כך, (דברים לג) מימינו אש דת למו. דכלא אתעביד ימינא. ועל דא, בחמשה קלין אורייתא אתיהיבת. אמר ר' יהודה, בלהו הוו חמש גו חמש. לקבליהון חמשה חומשי תורה.

האני ר' אלעזר, באלין עשר אמירן, אתגליפו כל פקודי אורייתא, גזירין ועונשין. דכיא ומסאבא. ענפין ושרשין. אילנין ונטיעין. שמאי וארעא. ימא ויהומי. דהא אורייתא שמא דקודשא בריך הוא הוי, מה שמא דקודשא בריך הוא אתגליף בעשר אמירן, אוף אורייתא אתגליפא בעשר אמירן. אליו עשר אמירן אינון שמא דקודשא בריך הוא. ואורייתא כלא שמא חד הוי, שמא קדישא דקודשא בריך הוא ממש.

זבאה חולקיה, דמאן דזכי בה. מאן דזכי באורייתא, זכי בשמא קדישא. (דקודשא בריך הוא ממש) ר' יוסי אומר, בקודשא בריך הוא ממש זכי, (כ"א ובנסת ישראל) דהא הוא ושמיה חד הוא, בריך שמיה לעלם ולעלמי עלמין אמן.

לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב. (שמות כ) אמר ר' יוסי, (ד"א לא גרסינן מאי טעמא. משום דכתיב,

(חגי ב) לי הפסך ולי הזהב, אף על גב דלי הפסך ולי הזהב, לא תעשון אתי, אתי, אתי, כלומר אותי.

אמר ר' יצחק, כתיב (ירמיה י) מאין פמוך ה' גדול אתה וגדול שמך בגבורה וגו', (גדול אתה וגדול שמך בגבורה וגו'). (גדול אתה וגדול שמך בגבורה וגו'). (גדול אתה וגדול